KJELLIN, Tor Helge, kunstiajaloolane, sünd. 24. IV 1885 ukj. Värmlandis (Rootsi) Stora Kil'i klk. A. 1917 sai K. Lundi ülikooli kunstiajaloo dotsendiks, *dr. phil.* a. 1918, oli Tartu ülikooli kunstiajaloo prof. aa. 1922—24, mil endise koha peale Lundi tagasi läks. K. korraldas uuesti Malmö muuseumi ja Lundi ülikooli vaselõigete kabineti ja juhatas kunstiajaloolisi uurimisi suures hulgas Värmlandi kirikuist. Eestis asutas ta Tartu ülikooli kunstiajaloo kabineti, võttis osa ERM-i kunsti- ja kultuurloolise osakonna korraldamistöist ja algas siinsete muinsuste ja kunstivarade süstemaatilist uurimist, kusjuures ta erihuvi keskaja ehitistele koondas ja Skandinaavia mõju neis jälgida katsus. Seks otstarbeks võttis K. ette 1922.—24. a. suvel ühes õpilastega uurimisreise Eestis, peaasjalikult Saaremaale. K. on jätkanud uurimistöid Eestis ka peale Tartust lahkumist, võttes ette 1925. ja 1926. a. suvel mõõtmisi ja uurimisi Tallinna lossis. — Oma erialalt on K. avaldanud mõningaid kirjutisi rootsi teaduslikkudes väljaannetes. *T.*

KLEVER, Julius Sergius v., maalikunstnik, sünd. 19. I 1850. a. Tartus keemiku pojana, astus 1867. a. Peterburi kunstide-akadeemiasse, kus õppis alguses arhitektuuri, hiljemini aga maastikumaali prof. Vorobjovi juhatusel. Saades õppeaja kestes oma tööde eest mitu auraha, lõpetas K. 1876. a. akadeemia 1. järgu maalikunstniku astmega, nimetati juba 1878. a. akadeemikuks ja 1881. a. professoriks; suri a. 1924 Leningradis. K.-i teoste peamiseks aineks on talvised maastikud loojeneva või tõusva päikesega, käsitatud laia pintslitõmbega ja teatava tehnilise virtuositeediga; õige sageli on nende ained võetud Eesti loodusest. Populaarsem kõigist Balti-Saksa kunstnikkudest, on K. siiski oma loomingus kaunis ühekülgne, korduv ning paiguti äärmiselt pinnaline ja ebakunstliselt-effektne. Tema teoseid leidub igas suuremas Vene muuseumis ja rohkesti ka eraomandusena Eestis

Neumann, Lex.; Thieme-Becker XX (1927). *A. V.*

KLOT (Clodt), Gustav Reinhold v., Liivi kindralsuperintendent, sünd. 18. X 1780 Võšni-Voločokis (Tveri kuberm.) erumajori pojana, õppis Tartu ülikoolis usuteadust 1802—05. Peale õppimise lõpetamist ülikoolis kandidaadina sai K. 1805. a. pastoriks Nietaus (Riia praostkonnas). 1834. a. valiti K. Liivi kindralsuperintendendiks ja Liivi ev.-lut. konsistooriumi abipresidendiks. Oli selles ametis oma surmani 18. X 1855. — K.-i kindralsuperintendendiks oleku ajal toimusid ev.-lut. kirikus Liivimaal suured muudatused, kõige pealt kiriklikkude olude ümberkorraldamise alal 1832. a. kirikuseaduse maksmapaneku tagajärjel. Senised alamkonsistooriumid Tartus ja Pärnus kaotati, vaimulikud sinodid seati uutele alustele, kirikuõiguslikud küsimused ja põhialused korraldati täitsa ümber. Uue kirikuseaduse tegelikul elluviimisel on K.-il suured teened. Tema agaral ja kogenud kaastööl sai uuestiloodud Liivi vaimulikkude sinod kindla kodukorra, konsistooriumi ümberkorraldus kindlad põhialused. Uuestiloodud ja ümberkorraldatud kiriku-asutiste edaspidisele tegevusele avaldas K. alaliselt oma rohket ja viljakat mõju, kusjuures ta oma sobiva ja lepliku iseloomuga oli tekkinud vastolude ja konfliktide sündsaks lahendajaks. — K.-i ajal vallandus Liivimaa talurahvas 40-dail aa. ka teravailmeline ühiskondlik käärimine, mis muu seas leidis enesele väljenduse ka kr.-õigeusku siirdumises, mille tagajärjel ligi poolteistsada tuhat eestlast ja lätlast sellesse usku üle läks. K.-i juhatusel teotsev konsistoorium püüdis rohke agarusega ka omalt poolt seda liikumist pidurdada ja selleks eriti mõjutada kõrgemailt kodanlikkudelt võimudelt vastavaid korraldusi, milline taotlus osutus aga vähe viljakaks. Viimase asjaolu mõjul tehti K.-ile mitmelt poolt, eriti konsistooriumi käredamat esinemist nõudvate kirikuõpetajate ringkonnist, rohkeid etteheiteid liigses ettevaatlikkuses, väheses kindluses ja lodevuses. — K. on ka rea peaasjalikult vähemate kirjutiste autor usuteaduse, vaimuliku kirjanduse, kirikukorralduse, kirikustatistika jne. alal. — K. oli ka Läti Kirjanduse Seltsi asutajaid ja selle esimene president, samuti Riia Aj. ja Muins. Seltsi asutaja liige, ka Õp. E. S.-i liige, hiljemini auliige.

Napiersky, Pred-Lex. II; Ulmann, Mitt. XII (1856), lk. 521—575; Beise, I; Inl. 1856, nr. 27, 28. *H. Kr.*

KLUMBERG, Aleksander, nimekam Eesti suursportlane, sünd. 18. IV 1899 Tallinnas, õppis kohalikus linnakoolis, hakkas juba õige varakult sportima ja esines 15-aastasena edukalt võistlustel, saades selleks hoogu isalt, kes G. Lurichi (vt.) kaaslasena oli olnud omaaja väljapaistvamaid raskeatleete. Juba 16-aastaselt püstitas K. Venemaa rekordi kolmikhüppes, pannes ennast varssi maksma ka hea odaviskajana, kiiruisutajana jne. Iga a.-ga laieneb siis K.-i sportlik tegevus ja tõusevad ta saavutised. Eesti vabadussõjas, millest K. vabatahtlikuna Kalevlaste malevas osa võtab, saab ta põrutada ja haavata, kuid 1920. a. kevadeks on ta jälle täielikult kosunud ja üllatab kogu maailma oma kümnevõistluse tagajärjega 8025,52 punkti, mis on uueks kümnevõistluse ilmarekordiks. Samal a. peetud Antverpeni olümpia mängudel tuleb ta odaviskes tagajärjega 62,39 m. viiendaks. Võisteldes jj. aa.